

KASBIY STANDART

Elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexanik

Reyestr raqami:

QR kod

I. Umumiy ma'lumotlar

1. Kasbiy standartning qo'llanish sohasi: Elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexanik Kasbiy standarti "Maishiy dastgohlar va elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha texnik-mexanik", "Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik" "Elektr jihozlarini sinash va ta'mirlash bo'yicha elektromexanik" "Maishiy elektr tizimlari va elektr jihozlarining elektr montajchisi" "Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektrochilangar" "Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik" kasblari bo'yicha ta'lim dasturlarini ishlab chiqishda, kasbiy malakalarni mustaqil baholashda, shuningdek, tashkilotlarda xodimlarni boshqarish sohasida keng ko'lamli vazifalarni hal qilishda qo'llaniladi.

2. Ushbu kasbiy standartda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasida mehnat vazifalarni bajarish uchun zarur bo'lgan egallangan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standart – kasbiy faoliyatning muayyan sohasida zarur bilim, mahorat, ko'nikma, ish staji, malaka darajasi, mehnatning mazmuni, sifati va shart-sharoitlari, ishga munosabat va xulq-atvorga qo'yilgan minimal talablarni belgilaydigan hujjat;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning kasbiy faoliyat sohalari va turlari bo'yicha tizimlashtirilgan ro'yxati;

kasbiy faoliyat sohasi – ilmiy, ijtimoiy, iqtisodiy sohalarda, ishlab chiqarishda

namoyon bo'ladigan kasbiy faoliyat obyektlarining majmuasi;

kasbiy faoliyat turi – xususiyati, natijalari va mehnat sharoitlari bir-biriga yaqin bo'lgan mehnat vazifalarining majmuasi. Kasbiy faoliyat turi kasbiy standartlarni ishlab chiqishda qo'llanilib, aniq mehnat vazifalari hamda malaka talablarini tavsiflash uchun asos bo'lib xizmat qiladi;

kompetensiya – bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlar majmui;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

malaka – tegishli hujjat bilan tasdiqlanuvchi bilim, ko'nikma va kompetensiyalar majmuasi bo'lib, shaxsning muayyan kasbiy faoliyat turini bajarishga tayyorligini aks ettiradi;

malaka darajasi – xodim yoki ishga (kasbga) talabgorning tayyorgarligi va ko'nikmalari darajasi bo'yicha mehnat funksiyalarining murakkabligi, ularni mustaqil bajarish va natijalarga mas'uliyati parametrlari bo'yicha belgilanadigan toifalangan talablar majmuasi;

mehnat funksiyasi – mehnat natijasiga erishishga qaratilgan o'zaro bog'liq mehnat harakatlari majmuasi;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

mehnat faoliyati turi – kasbiy faoliyat sohasining ajralmas qismi bo'lib, muayyan mehnat vazifalari hamda ularni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan kompetensiyalarning yaxlit majmuasini ifoda etadi;

rasmiy ta'lim – davlat tomonidan tan olingan davlat va nodavlat ta'lim tashkilotlari ishtirokidagi institutsionallashtirilgan, aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejali ta'lim.

3. Kasbiy standartni ishlab chiqishga asos bo'lgan normativ-huquqiy hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 19-iyuldagi "O'zbekiston Respublikasi bojxona hududiga jismoniy shaxslar nomiga xalqaro pochta va kuryerlik jo'natmalari orqali kelayotgan tovarlar nazoratini ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3873-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-sentyabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 275-son Qarori (IFUT-2.1);

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 2-apreldagi "Maishiy texnika mahsulotlarini majburiy raqamli markirovkalash tizimini joriy etish to'g'risida"gi 148-son Qarori.

4. Ushbu kasbiy standartda quyidagi qisqartmalar qo'llaniladi:

MMR – Milliy malaka ramkasi;
TMR – Tarmoq malaka ramkasi;
IFUT – O‘zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;
MMK – Mashg‘ulotlarning milliy klassifikatori;
ShHV – Shaxsiy himoya vositalari;
m/d – malaka darajasi.

LOYIHA

II. Kasbiy standartning pasporti

1.	Kasbiy standartning nomi:	Elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexanik	
2.	Kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi:	Elektromexanikning asosiy maqsadi — turli xil elektr jihozlari va uskunalarning to'g'ri, xavfsiz va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun ularga texnik xizmat ko'rsatish, diagnostika qilish, profilaktik ko'rik va ta'mirlash ishlarini bajarish.	
3.	IFUT bo'yicha seksiya, bo'lim, guruh, sinf va kichik sinf:	S seksiyasi Ishlab chiqaradigan sanoat 33-Mashina va uskunalarni ta'mirlash, texnik xizmat ko'rsatish va o'rnatish 33.1-Tayyor metall buyumlar, mashina va uskunalarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish 33.14-Elektr uskunalarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish 33.14.0-Elektr uskunalarni ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish	
4.	Kasbiy standartning qisqacha mazmuni:	Ushbu kasbiy standart elektr jihozlarini ta'mirlash bo'yicha elektromexaniklarning mehnat faoliyati turlari, kasbiy vazifa va funksiyalari, zarur bilim va ko'nikmalarini, shuningdek, malaka darajalari bo'yicha qo'yiladigan talablarni belgilash.	
5.	Qamrab olingan kasblar ro'yxati va malaka darajasi:	Kasblar kodi va nomi:	TMR dagi malaka darajasi:
		74110002-Elektr dastgohlari bo'yicha elektromontajchi	3
		74129077-Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektrochilangar	3
		74123001-Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik	3
		31151016-Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)	5
		31151003—Elektromexanik	5

III. Kasbiy faoliyat turining funksional xaritasi

Kasblar		Mehnat funksiyalari		Mehnat vazifalari	
T/r	Kodi va nomi	Kodi	Nomi	Kodi	Nomi
1	74110002 Elektr dastgohlari bo'yicha elektromontajchi	A1.3	Elektr dastgohlarini montaj qilish va yig'ish	A1.01.3	Elektr va elektromexanik qismlarni chizmalar, texnik hujjatlar asosida yig'ish va ulash
				A1.02.3	Kabel, sim va kontaktlarni to'g'ri joylashtirish, lehimlash va ulanishni amalga oshirish
				A1.03.3	Uskunalarni ishga tushirish oldidan dastlabki sozlash va montaj sifatini tekshirish
		A2.3	Texnik xizmat ko'rsatish va sinov ishlarini bajarish	A2.01.3	Montaj qilingan uskunalarining texnik holatini nazorat qilish va sinovdan o'tkazish
				A2.02.3	Rejalashtirilgan texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ta'mirlarni bajarish
				A2.03.3	Elektr funksiyalarini sinash, nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish.
		A3.3	Sifat va xavfsizlikni ta'minlash	A3.01.3	Mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi va yong'inga qarshi qoidalarga rioya etish
				A3.02.3	Montaj jarayonida qo'llaniladigan asbob-uskunalarni to'g'ri ishlatish va saqlash
				A3.03.3	Hujjatlashtirishni yuritish, o'rnatilgan uskunalarining normativ hujjatlarga muvofiqligini ta'minlash
2	74129077 Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektrochilangar	B1.3	Elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish va profilaktika ishlarni bajarish	B1.01.3	Jihozlarning ishlash holatini kuzatish va tekshirish
				B1.02.3	Rejalashtirilgan profilaktik ko'riklarni o'tkazish
				B1.03.3	Ehtiyot qismlar va sarf materiallarini nazorat qilish
		B2.3	Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash va sozlash	B2.01.3	Elektr dvigatellari, kabellar, kalitlar, o'lchov asboblari va avtomatika elementlarini ta'mirlash
				B2.02.3	Elektr jihozlaridagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
				B2.03.3	Jihozlarni montaj va demontaj qilish
		B3.3	Ishlab chiqarish	B3.01.3	Mehnat xavfsizligi va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish

			jarayonida xavfsizlikni ta'minlash	B3.02.3	Avtomatlashtirilgan tizimlar bilan ishlashda xavfsiz metodlarni qo'llash
				B3.03.3	Favqulodda vaziyatlarda tezkor chora ko'rish
3	74123001 Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik	D1.3	Maishiy elektr jihozlarini diagnostika qilish va texnik xizmat ko'rsatish	D1.01.3	Jihozning umumiy texnik holatini tekshirish
				D1.02.3	Nosozlik sabablarini aniqlash uchun diagnostika qilish
				D1.03.3	Texnik xizmat ko'rsatish va tozalash ishlarini bajarish
		D2.3	Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlash va sozlash	D2.01.3	Elektr va mexanik qismlarni ta'mirlash yoki almashtirish
				D2.02.3	Elektr kontaktlarini tiklash va lehimlash
				D2.03.3	Jihozlarni yig'ish va ishga tushirish, sozlash
		D3.3	Xavfsizlik, sifat va hujjatlashtirishni ta'minlash	D3.01.3	Elektr himoya vositalaridan foydalanish (dielektrik qo'lqop, izolyatsiyalangan asboblari)
				D3.02.3	Ta'mirlash ishlaridan so'ng jihozning xavfsiz ishlashini tekshirish
				D3.03.3	Mijozlarga ekspluatatsiya qoidalari va energiya tejankor foydalanish bo'yicha maslahat berish
4	31151016 Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)	E1.5	Texnik jihozlar va mexanizmlarning ishlashini ta'minlash	E1.01.5	Jihozlarning texnik holatini kuzatish va baholashni bajarish
				E1.02.5	Zarur sozlash va moslashtirish ishlarini amalga oshirish
				E1.03.5	Jihozlardan xavfsiz foydalanish bo'yicha ko'rsatmalarni bajarish
		E2.5	Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini olib borish	E2.01.5	Jihozlarni muntazam profilaktika ko'rigidan o'tkazishni amalga oshirish
				E2.02.5	Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish ishlarini bajarish
				E2.03.5	Ehtiyot qismlar va materiallarni almashtirishni qilish
		E3.5	Ish jarayonini nazorat qilish va hujjatlashtirish	E3.01.5	Jihozlar bo'yicha texnik ko'rsatkichlarni qayd etishni bajarish
				E3.02.5	Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirishni qilish
				E3.03.5	Xavfsizlik qoidalari va me'yorlarga rioya etilishini nazorat qilish
5	31151003 Elektromexanik	F1.5	Elektromexanik uskunalarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash	F1.01.5	Uskunalarda yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish.
				F1.02.5	Ehtiyot qismlarni almashtirish va sozlash ishlarini bajarish
				F1.03.5	Uskunaning ish qobiliyatini sinovdan o'tkazish va qayd etish

		F2.5	Ish jarayonini tashkil etish va muvofiqlashtirish	F2.01.5	Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini reja-jadval asosida tashkil etish
				F2.02.5	Brigada yoki guruh a'zolari faoliyatini muvofiqlashtirish
				F2.03.5	Ish jarayonida zarur hujjatlarni yuritish va hisobot tayyorlash
		F3.5	Sifat va samaradorlikni nazorat qilish	F3.01.5	Amalga oshirilgan texnik ishlarning belgilangan me'yorlarga muvofiqligini tekshirish
				F3.02.5	Energiya va materiallardan samarali foydalanilishini nazorat qilish
				F3.03.5	Kamchiliklarni tahlil qilish va ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish

IV. Kasblar xaritasi va mehnat funksiyalari tavsifi

Kasbning nomi:	Elektr dastgohlari bo'yicha elektromontajchi
Mashg'ulot nomining kodi:	74110
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar:	Talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: 18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Jismoniy jihatdan sog'lom bo'lishi kerak; Ishga munosabat va xulq-atvor: Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lish. Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	Boshlang'ich professional ta'lim
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	-
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	I/Ch 2 — 6 razryad Elektr dastgohlari bo'yicha elektromontajchi

Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:		TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
		3	Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektrochilangar
		3	Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik
		5	Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)
		5	Elektromexanik
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
A1.3 Elektr dastgohlarini montaj qilish va yig'ish	A1.01.3 Elektr va elektromexanik qismlarni chizmalar, texnik hujjatlar asosida yig'ish va ulash.	O'qitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Elektr va elektromexanik qismlarning texnik chizmalari va sxemalarini o'qish.	
		2. Uskunalar va detallarning joylashuvini aniqlash, yig'ish ketma-ketligini belgilash.	
		3. Qismlarni mexanik usulda joylashtirish va mustahkamlash.	
		4. Elektr zanjirlarini ulash, lehimlash va yakuniy sinovdan o'tkazish	
		Ko'nikmalar:	
		Elektr sxemalar va texnik hujjatlar bilan ishlash ko'nikmasi	
		Elektr jihozlarini yig'ish va ulash bo'yicha amaliy ko'nikma	
		Lehimlash izolyatsiya va montaj ishlarini sifatli bajarish	
		Asbob-uskunalar va o'lchash vositalaridan to'g'ri foydalanish	
		Bilimlar:	
		Elektr va elektromexanik qismlarning tuzilishi va ishlash prinsiplari	
		Elektr xavfsizligi qoidalari va mehnat muhofazasi talablari	
		Texnik chizmalarni o'qish va standart belgilash tizimi (GOST, ISO va h.k.)	
		Elektr o'lchash asboblarning ishlash prinsipi va ularni qo'llash usullari	
	A1.02.3 Kabel, sim va kontaktlarni to'g'ri joylashtirish, lehimlash va ulanishni amalga oshirish.	Mehnat harakatlari:	
		1. Kabel va simlarning uzunligini aniqlash va ularni tayyorlash	
		2. Sim uchlarini tozalash, izolyatsiyasini yechish va montajga tayyorlash	
		3. Kontaktlarni lehimlash, mahkamlash va izolyatsiya qilish	
		4. Yig'ilgan ulanishlarni elektr xavfsizligi va o'lchash asboblari yordamida tekshirish	
		Ko'nikmalar:	
		Kabel va simlarni tartibli joylashtirish va mahkamlash	
		Lehimlash asboblari bilan sifatli ishlash	

		Kontaktlarni to'g'ri ulash va ulanishni mustahkamlash Tayyorlangan ulanishlarni sinash va nosozliklarni aniqlash Bilimlar: Kabel va simlarning turlari, ularning texnik xususiyatlari Elektr ulanishlarining xavfsizlik qoidalari va normativlari Lehimlash materiallari va usullarining qo'llanilishi Elektr ulanishlarining sifatini tekshirish usullari va nazorat standartlari
	A1.03.3 Uskunalarni ishga tushirish oldidan dastlabki sozlash va montaj sifatini tekshirish.	Mehnat harakatlari: 1. O'rnatilgan uskunalarni vizual ko'rikdan o'tkazish va montaj sifati bo'yicha baholash 2. Barcha ulanish, mahkamlash va izolyatsiya elementlarini tekshirish 3. Asbob-uskunalarni dastlabki sozlash va ishchi rejimlarini belgilash 4. Ishga tushirishdan oldin sinov va o'lchashlarni bajarish 5. O'rnatilgan uskunalarni vizual ko'rikdan o'tkazish va montaj sifati bo'yicha baholash Ko'nikmalar: Montaj sifatini texnik talablarga muvofiq baholash Sozlash ishlarini aniq va xavfsiz bajarish Elektr o'lchash asboblariidan foydalanish Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etishga tayyor bo'lish Bilimlar: Montaj ishlarining texnik talab va standartlari. Uskunalarni dastlabki sozlash usullari va ketma-ketligi. Elektr xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari. Sinov va diagnostika usullari, o'lchash vositalarining ishlash prinsipi.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Montaj va yig'ish ishlarini bajarishda mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi va ishlab chiqarish intizomiga rioya qilish. 2. Asbob-uskunalardan to'g'ri va xavfsiz foydalanish uchun javobgarlik. 3. Bajarilgan ish sifatini nazorat qilish va aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etishda mustaqillik. 4. Ish jarayonida yuzaga keladigan oddiy muammolarni mustaqil hal etish, murakkab hollarda esa ustoz yoki rahbar ko'rsatmalariga murojaat qilish.
A2.3 Texnik xizmat ko'rsatish va sinov ishlarini bajarish	A2.01.3 Montaj qilingan uskunalarning texnik holatini nazorat qilish va sinovdan o'tkazish	Mehnat harakatlari: 1. Montaj qilingan uskunalarni vizual ko'rikdan o'tkazish. 2. Oddiy elektr o'lchash asboblari yordamida uskunaning ishlash parametrlarini tekshirish. 3. Mexanik ulanish va mahkamlash qismlarining mustahkamligini tekshirish. 4. Sinov natijalarini qayd etish va ustaga (yoki yuqori malakali mutaxassisga) taqdim etish.

		Ko'nikmalar: Oddiy diagnostika va sinov asboblari bilan ishlash Texnik hujjatlar asosida nazorat qilish Montaj sifati va texnik holatni baholash Aniqlangan nosozliklarni ustaga xabar berish va oddiy bartaraf etish Bilimlar: Montaj ishlari uchun asosiy texnik talablar va standartlar Elektr xavfsizligi va mehnat muhofazasi bo'yicha boshlang'ich qoidalar Uskunaning asosiy qismlari va ularning vazifalari Oddiy sinov va o'lchash usullari
	A2.02.3 Rejalashtirilgan texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ta'mirlarni bajarish.	Mehnat harakatlari: 1. Uskunalarni rejalashtirilgan tekshiruvdan o'tkazish va texnik holatini aniqlash. 2. Profilaktik tozalash, moylash va sozlash ishlarini bajarish. 3. Zarur detallarni almashtirish va jihozlarni sinovdan o'tkazish. 4. Amalga oshirilgan xizmat va ta'mirlash natijalarini texnik hujjatlarga qayd etish. Ko'nikmalar: Texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha jadval asosida ishlarni bajarish O'lchash va diagnostika asbob-uskunalaridan samarali foydalanish. Kichik nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish Texnik xizmat va ta'mir natijalarini hujjatlashtirish Bilimlar: Texnik xizmat ko'rsatish va profilaktik ta'mirlash bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar. Elektr va mexanik uskunalarining ishlash tamoyillari. Diagnostika va o'lchash usullari, xavfsizlik qoidalar. Rejalashtirilgan texnik xizmatni hisobga olish va hujjatlashtirish tartibi.
	A2.03.3 Elektr funksiyalarini sinash, nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish.	Mehnat harakatlari 1. Elektr zanjirlarini va ulanishlarni maxsus asboblardan yordamida tekshirish. 2. Nosozlik sababini aniqlash uchun elektr o'lchovlarini bajarish. 3. Zarur hollarda elektr qismlarini ta'mirlash yoki almashtirish. 4. Sinov natijalarini qayd etish va jihozni ish holatiga keltirish. Ko'nikmalar: Elektr o'lchash asboblari (multimetr, megommetr va h.k.) bilan ishlash Elektr nosozliklarni tahlil qilish va to'g'ri xulosa chiqarish

		Nosoz qismlarni ta'mirlash yoki yangisiga almashtirish
		Elektr xavfsizligi qoidalariga qat'iy rioya qilish
		Bilimlar:
		Elektr zanjirlari va qurilmalarining ishlash tamoyillari.
		Elektr nosozliklarning asosiy turlari va ularning sabablari.
		Diagnostika va sinov o'tkazish usullari.
		Elektr xavfsizligi va mehnat muhofazasi bo'yicha talablar.
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnik xizmat va sinov ishlarini belgilangan me'yor va yo'riqnomalarga muvofiq mustaqil bajarish uchun javobgar.
		2. Sinov jarayonida aniqlangan nosozliklarni mustaqil baholash va ularni bartaraf etish bo'yicha qaror qabul qiladi.
		3. Amalga oshirilgan xizmat va sinov natijalarini to'liq va aniq hujjatlashtirish uchun javob beradi.
		4. Mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi va ishlab chiqarish intizomiga qat'iy rioya qilgan holda mustaqil ishlashga mas'ul.
A3.3 Sifat va xavfsizlikni ta'minlash	A3.01.3 Mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi va yong'inga qarshi qoidalarga rioya etish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyida xavfsizlik bo'yicha ko'rsatmalarga amal qilish.
		2. Himoya vositalaridan (dielektrik qo'lqop, maxsus poyabzal, ko'zoynak va h.k.) to'g'ri foydalanish.
		3. Yong'in sodir bo'lganda dastlabki choralarni ko'rish va signal berish.
		4. Favqulodda vaziyatlarda evakuatsiya qoidalariga rioya qilish.
		Ko'nikmalar:
		Mehnat muhofazasi va xavfsizlik bo'yicha amaliy qoidalarni bajarish
		Elektr tokidan himoya qilish vositalarini to'g'ri qo'llash
		Yong'in o'chirish moslamalaridan foydalanish
		Favqulodda vaziyatlarda tez va aniq qaror qabul qilish
		Bilimlar:
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar
		Elektr xavfsizligi bo'yicha asosiy talablar va xavf zonalar
		Yong'in xavfsizligi va evakuatsiya tartibi
		Shaxsiy himoya vositalarining turlari va ulardan foydalanish qoidalari
	A3.02.3 Montaj jarayonida qo'llaniladigan asbob-uskunalarini to'g'ri ishlatish va saqlash	Mehnat harakatlari:
		1. Montaj uchun zarur bo'lgan asbob-uskunalarini tanlash va ishga tayyorlash
		2. Asbob-uskunalaridan to'g'ri foydalanib montaj ishlarini bajarish
		3. Ish jarayonida asbob-uskunalarining sozligini tekshirib borish
		4. Ish tugagandan so'ng asbob-uskunalarini tozalash,

		joyiga qo'yish va saqlash
		Ko'nikmalar:
		Montajda qo'llaniladigan qo'l asboblari va elektr asboblari xavfsiz ishlatish
		Asbob-uskunalaridan unumli va maqsadga muvofiq foydalanish
		Ish jarayonida yuzaga keladigan kichik nosozliklarni bartaraf etish
		Asboblarni saqlash va xizmat muddati uzayishini ta'minlash
		Bilimlar:
		Montajda qo'llaniladigan asbob-uskunalarining turlari va vazifalari
		Asbob-uskunalaridan foydalanish qoidalari va texnik xavfsizlik talablari.
		Asbob-uskunalariga xizmat ko'rsatish va profilaktik tadbirlar
		Asboblarni saqlash shartlari va ekspluatatsiya tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish jarayonida bajariladigan barcha operatsiyalarning sifat me'yorlariga muvofiqligini ta'minlash uchun javobgarlik
		2. Mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi va yong'in xavfsizligi qoidalariga mustaqil rioya qilish
		3. Ish natijalarida aniqlangan kamchiliklarni o'z vaqtida bartaraf etish va ularning takrorlanishiga yo'l qo'ymaslik
		4. Ish joyida xavfsiz muhit yaratish, texnika xavfsizligi vositalaridan to'g'ri foydalanish va jamoaviy ishlashda xavfsizlikni ta'minlashda mustaqil qaror qabul qilish
Texnik va/yoki texnologik talab	1. Elektr o'lchov asboblari (multimetr, ampermetr, voltmeter, megommetr)	
	2. Qo'l asboblari (otvyortka, kalitlar, qisqichlar, kabel qirgich)	
	3. Lehimlash jihozlari (poyalnik, termofen)	
	4. Kabellar va simlarni ishlov berish moslamalari (izolyatsiya ochish va presslash uskunolari)	
	5. Ko'tarish va montaj jihozlari (domkrat, krancha, maxsus shtativ)	
	6. Himoya vositalari (dielektrik qo'lqop, dielektrik poyabzal, ko'zoynak, shaxsiy himoya vositalari)	

Kasbning nomi:	Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektr-chilangar	
Mashg'ulot nomining kodi:	74129	
TMR bo'yicha malaka darajasi:	3	
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar:	Talab etilmaydi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: 18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Jismoniy jihatdan sog'lom bo'lishi kerak; Ishga munosabat va xulq-atvor: Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevish, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lish. Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	Boshlang'ich professional ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari:	I/Ch 2 — 6 Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektr-chilangar	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	3	Elektr dastgohlari bo'yicha

			elektromontajchi
		3	Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik
		5	Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)
		5	Elektromexanik
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
B1.3 Elektr jihozlariga texnik xizmat ko'rsatish va profilaktika ishlarni bajarish	B1.01.3 Jihozlarning ishlash holatini kuzatish va tekshirish	O'qitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozlarning ishga tushirish va ishlash jarayonida texnik ko'rsatkichlarini kuzatish.	
		2. Asbob-uskunalar yordamida elektr va mexanik parametrlarni o'lchash.	
		3. Aniqlangan nosozlik yoki og'ishlarni qayd etish va rahbarga xabar berish.	
		4. Tekshirish natijalarini belgilangan tartibda hujjatlashtirish.	
		Ko'nikmalar:	
		Kuzatuv asboblari va diagnostika jihozlaridan to'g'ri foydalanish	
		Jihozlarning normal va nosoz ishlash holatini farqlash	
		Aniqlangan muammolarni o'z vaqtida qayd etish va ma'lumot berish	
		Texnik ko'rsatkichlarni hujjatlashtirish va tahlil qilish	
		Bilimlar:	
		Jihozlarning normal ishlash rejimlari va texnologik ko'rsatkichlari.	
		Diagnostika va kuzatuv usullari.	
		Elektr va mexanik nosozliklarning asosiy belgilari.	
		Jihozlarni tekshirish va hisobga olish tartibi.	
	B1.02.3 Rejalashtirilgan profilaktik ko'riklarni o'tkazish	Mehnat harakatlari:	
		1. Ko'rik o'tkazish jadvali va texnik reglamentga muvofiq jihozlarni tekshirish.	
		2. Jihozlarning asosiy qismlari va mexanizmlarini ko'zdan kechirish hamda diagnostika qilish.	
		3. Aniqlangan nuqson va eskirishlarni qayd etish, profilaktik chora-tadbirlarni belgilash.	
		4. Ko'rik natijalarini tegishli hujjatlarda aks ettirish.	
		Ko'nikmalar:	
		Rejalashtirilgan texnik ko'riklarni belgilangan tartibda o'tkazish	
		Jihozlarning texnik holatini baholash va nuqsonlarni aniqlash	
		Diagnostika asbob-uskunalaridan to'g'ri foydalanish	
		Tekshiruv natijalarini hujjatlashtirish va tahlil qilish	
		Bilimlar:	
		Profilaktik ko'riklarni o'tkazish bo'yicha normativ	

		huquqiy hujjatlar va yo'riqnomalar.
		Elektr va mexanik jihozlarning asosiy tuzilishi va ishlash prinsiplari.
		Texnik nosozliklarning belgilari va ularni aniqlash usullari.
		Texnik xizmat ko'rsatish va hisobga olish tartibi.
	B1.03.3 Ehtiyot qismlar va sarf materiallarini nazorat qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Ombordagi ehtiyot qismlar va sarf materiallari miqdorini muntazam tekshirish
		2. Zarur bo'lgan materiallarni aniqlash va ta'minot bo'limiga buyurtma berish
		3. Olingan ehtiyot qismlar va materiallarning sifatini tekshirish.
		4. Materiallar sarfini qayd etish va hisobot hujjatlariga kiritish
		Ko'nikmalar:
		Ombor hisobini yuritish va inventarizatsiya o'tkazish
		Ehtiyot qismlar va materiallarning texnik holatini aniqlash
		Materiallardan oqilona va tejamkor foydalanish
		Hisobot va nazorat hujjatlarini to'g'ri yuritish
		Bilimlar:
		Ombor xo'jaligi va ta'minot tizimining asosiy qoidalari
		Ehtiyot qismlar va sarf materiallarining turlari va ularning qo'llanilishi
		Materiallarning sifatini baholash va yaroqliligini tekshirish usullari
		Inventarizatsiya va hisobot yuritish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnik xizmat va profilaktika ishlarini sifatli va o'z vaqtida bajarish
		2. Ish jarayonida xavfsizlik talablariga qat'iy rioya qilish
		3. Jihozlardagi nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etishda javobgarlikni o'z zimmasiga olish
		4. Ish natijalarining sifatini ta'minlash hamda favqulodda holatlarda mustaqil qaror qabul qilish
B2.3 Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash va sozlash	B2.01.3 Elektr dvigatellari, kabellar, kalitlar, o'lchov asboblari va avtomatika elementlarini ta'mirlash	Mehnat harakatlari:
		1. Elektr dvigatellari, kabellar, kalitlar va o'lchov asboblari tekshirish hamda nosoz qismlarni aniqlash.
		2. Eskirgan yoki shikastlangan qismlarni ta'mirlash yoki almashtirish.
		3. Avtomatika elementlarini sozlash va qayta ulash ishlarini bajarish.
		4. Ta'mirlashdan so'ng jihozlarni sinovdan o'tkazish va ishlashini nazorat qilish
		Ko'nikmalar:

		Elektr dvigatellari va kabellardagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish
		Kalitlar, o'lchov asboblari va avtomatika elementlarini ta'mirlash va sozlash
		Ta'mirdan keyingi sinovlarni xavfsiz va to'g'ri o'tkazish
		Elektr xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalariga qat'iy rioya qilish
		Bilimlar:
		Elektr dvigatellari, kabellar va kalitlarning tuzilishi va ishlash prinsiplari.
		O'lchov asboblari va avtomatika elementlarining ishlash tamoyillari.
		Nosozliklarni aniqlash va ta'mirlash texnologiyalari.
		Elektr xavfsizligi va texnik reglament talablari.
	B2.02.3 Elektr jihozlaridagi nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish	Mehnat harakatlari:
		1. Elektr jihozlarini vizual ko'rikdan o'tkazish va tashqi nosozliklarni aniqlash.
		2. O'lchov asboblari yordamida elektr parametrlarini tekshirish.
		3. Nosoz qismlarni aniqlab ta'mirlash yoki yangisiga almashtirish.
		4. Bajarilgan ta'mirdan so'ng jihozni ishga tushirish va nazorat sinovini o'tkazish.
		Ko'nikmalar:
		Elektr nosozliklarini tezkor aniqlash va tahlil qilish
		Diagnostika uskunolari va o'lchov asboblaridan foydalanish
		Elektr zanjiridagi nosozliklarni bartaraf etish va qayta ulash
		Ta'mirlangan jihozlarni xavfsiz ishga tushirish va sinash
		Bilimlar:
		Elektr jihozlarining ishlash prinsiplari va tuzilishi
		Asosiy nosozlik turlari va ularning sabablari
		Elektr xavfsizligi qoidalar va xavfli vaziyatlarning oldini olish usullari
		Diagnostika va ta'mirlash bo'yicha texnologik talablar
	B2.03.3 Jihozlarni montaj va demontaj qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Jihozlarni o'rnatish uchun zaruriy joyni tayyorlash va texnika xavfsizligi talablariga rioya qilish
		2. Elektr jihozlarini montaj qilish jarayonida qismlarni to'g'ri joylashtirish va mahkamlash
		3. Jihozlarni demontaj qilishda qismlarni ketma-ketlik asosida yechish va saqlash
		4. Montaj va demontaj jarayonida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan nosozliklarni aniqlash va bartaraf

		etish
		Ko'nikmalar:
		Elektr va mexanik qismlarni to'g'ri yig'ish va yechish ko'nikmasi
		Maxsus montaj asbob-uskunalaridan samarali foydalanish
		Jihozlarning qismlarini belgilash va texnik hujjatlar asosida joylashtirish
		Montaj va demontajdan keyin sinov va tekshirish ishlarini amalga oshirish
		Bilimlar:
		Montaj va demontaj texnologiyasi va usullari
		Elektr jihozlarning konstruksiyasi va ishlash prinsiplari
		Texnika xavfsizligi va sanoat sanitariyasi qoidalar
		Texnik hujjatlar va chizmalar bilan ishlash asoslari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnologik elektr jihozlarning to'g'ri va sifatli ta'mirlanishi hamda sozlanishi uchun shaxsan mas'ullik
		2. Jihozlarda yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etishda mustaqil qaror qabul qilish
		3. Ta'mirlash va sozlash jarayonida mehnat muhofazasi va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish uchun javobgarlik
		4. Jihozlarning uzluksiz ishlashini ta'minlash hamda ishlab chiqarish jarayonida avariya holatlarning oldini olish
B3.3 Ishlab chiqarish jarayonida xavfsizlikni ta'minlash	B3.01.3 Mehnat xavfsizligi va elektr xavfsizligi qoidalariga rioya qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Ish joyida xavfsizlik texnikasi bo'yicha ko'rsatmalarga qat'iy amal qilish
		2. Elektr jihozlari bilan ishlashdan oldin izolyatsiya, yerga ulash va himoya vositalarini tekshirish
		3. Elektr toki ostida qolish xavfini kamaytirish uchun individual himoya vositalaridan foydalanish
		Ko'nikmalar:
		Elektr xavfsizligi bo'yicha amaliy choralarni to'g'ri qo'llash
		Himoya vositalaridan (dielektrik qo'lqop, poyabzal, izolyatsion asboblari) foydalanish
		Elektr tarmoqlarida kuchlanishni o'chirish va xavfsiz ish rejimini ta'minlash
		Bilimlar:
		Mehnat xavfsizligi va elektr xavfsizligi qoidalar
		Elektr toki inson organizmiga ta'siri va uning xavf darajalari.
		Himoya vositalarining turlari va qo'llash qoidalar
	B3.02.3 Avtomatlashtirilgan	Mehnat harakatlari:
		1. Avtomatlashtirilgan tizim ishga tushirilishidan

	tizimlar bilan ishlashda xavfsiz metodlarni qo'llash	oldin xavfsizlikni tekshirish va dastlabki sinovlarni o'tkazish 2. Avtomatika jihozlarini sozlash va boshqarishda xavfsiz ish ketma-ketligiga rioya qilish 3. Xavfsizlik signalizatsiyasi va blokirovka tizimlarini tekshirish va ularni to'g'ri ishlashini ta'minlash 4. Nosozlik yoki favqulodda holat yuzaga kelganda tizimni xavfsiz tarzda o'chirib qo'yish Ko'nikmalar: Avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari bilan xavfsiz ishlash Himoya mexanizmlari va signalizatsiya tizimlaridan foydalanish Texnologik jarayonni xavfsizlik talablariga mos boshqarish Favqulodda vaziyatlarda avtomatlashtirilgan tizimni xavfsiz to'xtatish va tiklash Bilimlar: Avtomatlashtirilgan tizimlarning ishlash prinsiplari va xavfsizlik talablari Dasturiy va apparat himoya vositalarining vazifasi Signalizatsiya, blokirovka va avariya himoya tizimlarining ishlash tartibi Avtomatlashtirilgan tizimlarda yuz berishi mumkin bo'lgan xavf omillari va ularning oldini olish choralari
	B3.03.3 Favqulodda vaziyatlarda tezkor chora ko'rish	Mehnat harakatlari: 1. Favqulodda vaziyatni (yong'in, elektr urishi, qisqa tutashuv, portlash xavfi va b.) tezkor aniqlash va baholash 2. Avariya yoki nosozlik yuzaga kelganda uskunani xavfsiz tarzda to'xtatish 3. Birinchi yordam ko'rsatish hamda yordam chaqirish choralari ko'rish 4. Favqulodda vaziyat haqida rahbariyat va mas'ul shaxslarga tezkor xabar berish Ko'nikmalar: Favqulodda vaziyatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish Yong'in o'chirish vositalaridan (o't o'chirgich, qum, suv va b.) foydalanish Elektr toki organlarga birinchi tibbiy yordam ko'rsatish Evakuatsiya rejasi va xavfsiz hududga odamlarni olib chiqish Bilimlar: Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish algoritmlari va xavfsizlik qoidalari Yong'in xavfsizligi bo'yicha me'yorlar va vositalardan

		foydalanish tartibi
		Birinchi tibbiy yordam ko'rsatish asoslari (sun'iy nafas, yurakni bilvosita massaj qilish)
		Favqulodda vaziyatlarda aloqa tizimlari va xabar berish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish jarayonida xavfsizlik qoidalari va mehnat muhofazasi talablari bajarilishi uchun shaxsan mas'ullik
		2. Xavfsizlikka oid kamchilik va nosozliklarni mustaqil aniqlash va ularni bartaraf etish choralari ko'rish
3. Jamoaviy ishda xavfsizlikni ta'minlash va hamkasblarning xavf-xatarini oldini olishda javobgarlikni o'z zimmasiga olish		
4. Favqulodda vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish va xavfsizlikni ta'minlovchi choralarni tezkor amalga oshirish		
Texnik va/yoki texnologik talab	1. O'lchash asboblari – voltmetr, ampermetr, megaohmmetr, tester, multimetr, fazani aniqlash moslamalari	
	2. Mexanik asboblari – kalitlar, otvyorkalar, qisqichlar, keskichlar, maxsus press-asboblari	
	3. Lehimlash va payvandlash uskunalar – elektr kontaktlarni ta'mirlash, simlarni ulash uchun	
	4. Izolyatsiya vositalari – izolyatsion lenta, issiqlikka chidamli qoplamalar	
	5. Ko'tarish va montaj uskunalar – kranlar, domkratlar, maxsus qo'l mexanizmlar	
	6. Himoya vositalari – dielektrik qo'lqop, poyabzal, ko'zoynak, himoya qalqoni	
	7. Texnik xizmat va ta'mir standartlariga rioya qilish – jihozlarni GOST, ISO va milliy standartlar asosida ta'mirlash	
	8. Xavfsizlik qoidalariga qat'iy amal qilish – elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi, mehnat muhofazasi qoidalarini buzmaslik	
	9. Jihozlarni to'g'ri demontaj va montaj qilish – qismlarni o'zaro moslashtirish va sifatli yig'ish	
	10. Texnologik hujjatlar asosida ishlash – pasport, sxema, ekspluatatsiya yo'riqnomasiga muvofiq ta'mirlash	
	11. Aniqlik va sifat – o'lchovlarni aniq bajarish, kontaktlarning ishonchliligi, dvigatellar va avtomatika elementlarining sozligi	
	12. Ekologik talablar – ishlatilgan moy, izolyatsiya materiallari, chiqindilarni to'g'ri utilizatsiya qilish	

Kasbning nomi	Maishiy elektr jihozlarni ta'mirlovchi elektromexanik
Mashg'ulot nomining kodi	74123
TMR bo'yicha malaka darajasi	3

Malakani baholashga qo'yiladigan talabalar	Malakani baholash tavsiya etiladi	
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar	Talab etilmaydi	
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar	Maxsus ruxsatlar: 18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Jismoniy jihatdan sog'lom bo'lishi kerak;	
	Ishga munosabat va xulq-atvor: Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlash olish; O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish ko'nikmalariga ega bo'lish. Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.	
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar	Boshlang'ich professional ta'lim, o'rta maxsus ta'lim, umumiy o'rta ta'lim	
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi	norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba	
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi	-	
Kasbning boshqa mumkin bo'lgan nomlari	T 3 — 6 Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlovchi elektromexanik	
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi	TMR bo'yicha malaka darajasi	Kasbning nomi
	3	Elektr dastgohlari bo'yicha elektromontajchi
	3	Texnologik elektr jihozlarni ta'mirlash bo'yicha elektrochilangar

		5	Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)
		5	Elektromexanik
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
D1.3 Maishiy elektr jihozlari diagnostika qilish va texnik xizmat ko'rsatish	D1.01.3 Jihozning umumiy texnik holatini tekshirish	O'qitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozlarni vizual ko'rikdan o'tkazish (korpus, sim, kontakt, izolyatsiya, dvigatel va boshqalar holatini tekshirish)	
		2. Elektr o'lchash asboblari yordamida kuchlanish, qarshilik, uzilish va qisqa tutashuvlarni aniqlash	
		3. Mexanik qismlar (dvigatel, ventilyator, nasos, reduktor)ning ishlashini sinovdan o'tkazish	
		4. Jihozning xavfsizlik elementlari (yerga ulash, sug'urta, avtomat himoya, signalizatsiya)ni tekshirish	
		Ko'nikmalar:	
		Elektr o'lchash vositalaridan (multimetr, megaohmmetr, PAT-tester, osiloskop) foydalanish	
		Elektron modullarni (mikrosxemalar, sensorlar, displeylar, kontroller platalar) test qilish va nosozlikni aniqlash	
		Jihoz xavfsizlik elementlarini (yerga ulash, avtomat himoya, sug'urta, signalizatsiya) to'g'ri tekshirish	
		Diagnostika jarayonini xalqaro standartlarga mos hujjatlashtirish va texnik xulosalar tuzish	
	D1.02.3 Nosozlik sabablarini aniqlash uchun diagnostika qilish	Bilimlar:	
		Elektr qismlar bo'yicha – dvigatellar, kalitlar, transformatorlar, elektr tarmoqlarining ishlash prinsiplari	
		Elektron qismlar bo'yicha – boshqaruv platalari, mikrochiplar, sensorlar va ularning tipik nosozlik sabablari	
		Xavfsizlik standartlari	
		Jihozlarni sinovdan o'tkazish va diagnostika bo'yicha xalqaro metodlar	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Diagnostika dasturlari va portativ testerlar yordamida tizimlarni tekshirish	
		2. Elektr toki, kuchlanish va qarshilikni o'lchash orqali sababni topish	
		3. Elektron modullarni dasturiy tahlil qilish (self-diagnostic systems)	
		4. Xatolik sabablarini hujjatlashtirish va hisobot tayyorlash	
		Ko'nikmalar:	
		Diagnostika asboblariidan (multimetr, osiloskop, tester, termokamera) foydalanish	

		Elektron plata va modullarni tahlil qilish, qisqa tutashuvni aniqlash
		Kompyuter dasturlari orqali avtomatlashtirilgan diagnostika o'tkazish
		Texnik hujjat va elektr sxemalarni o'qish va tahlil qilish
		Bilimlar:
		Elektron komponentlarning ishlash tamoyillari va tipik nosozlik sabablari
		Xalqaro xavfsizlik standartlari (DIN VDE, IEC, OSHA, KOSHA)
		Diagnostika usullari: vizual, elektr o'lchov, dasturiy va funksional testlar.
		Jihozlarning ekspluatatsiya qoidalari va nosozlik statistikasi
	D1.03.3 Texnik xizmat ko'rsatish va tozalash ishlarini bajarish.	Mehnat harakatlari:
		1. Jihozlarning tashqi va ichki qismlarini texnologik talablar asosida tozalash
		2. Filtr, kontakt va harakatlanuvchi elementlarni profilaktik ko'rikdan o'tkazish va tozalash
		3. Eskirgan yoki ifloslangan qismlarni almashtirish va moylash ishlarini bajarish
		4. Tozalash va texnik xizmat ko'rsatish jarayonida xavfsizlik me'yorlariga rioya etish
		Ko'nikmalar:
		Elektr jihozlarni xavfsiz tozalash vositalari va usullaridan foydalanish
		Filtr va kontaktlarning ishlash holatini baholash va ularni to'g'ri parvarishlash
		Moylash, qismlarni almashtirish va profilaktika ishlarini bajarish
		Texnik xizmat jarayonida sanitariya va elektr xavfsizligi qoidalarga rioya qilish
		Bilimlar:
		Texnik xizmat ko'rsatish reglamentlari va tozalash texnologiyalari
		Jihozlarning chang, namlik va mexanik ta'sirlardan himoya darajalari (IP, IK kodlari)
		Eskirish jarayonlari va ularni oldini olish uchun profilaktik xizmat metodlari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Diagnostika jarayonida aniqlangan nosozliklarni mustaqil tahlil qilish va tegishli qaror qabul qilish
		2. Texnik xizmat ko'rsatish ishlarini belgilangan qoidalarga muvofiq mustaqil bajarish
		3. Xavfsizlik me'yorlariga rioya qilgan holda ish jarayonini tashkil etish va nazorat qilish

		4. Zarur hollarda murakkab nosozliklar bo'yicha ustoz yoki yuqori malakali mutaxassisdan maslahat olish
		5. Jihozlarning ishlash holati bo'yicha mijoz yoki rahbariyat oldida javobgarlikni o'z zimmasiga olish
D2.3 Maishiy elektr jihozlarini ta'mirlash va sozlash	D2.01.3 Elektr va mexanik qismlarni ta'mirlash yoki almashtirish	Mehnat harakatlari:
		1. Nosoz qismlarni aniqlash va demontaj qilish
		2. Elektr va mexanik elementlarni ta'mirlash yoki yangisiga almashtirish
		3. Yangi qismlarni texnologik talablar asosida montaj qilish
		4. Ta'mirdan keyin jihozlarni sinovdan o'tkazish va sozlash
		Ko'nikmalar:
		Demontaj va montaj asbob-uskunalaridan xavfsiz va to'g'ri foydalanish
		Elektron komponentlar va mexanik qismlarni ta'mirlash
		Sxema va texnik hujjatlar asosida to'g'ri yig'ish va ulash
		Ta'mirdan keyin jihozlarni sinovdan o'tkazish va sozlash
		Bilimlar:
		Elektr va mexanik qismlarning tuzilishi va ishlash tamoyillari
		Jihozlarni ta'mirlash bo'yicha texnik reglament va standartlar
		Xavfsizlik qoidalari (mehnat muhofazasi, elektr xavfsizligi, yong'in xavfsizligi)
		Diagnostika va sinov metodlari
	D2.02.3 Elektr kontaktlarini tiklash va lehimlash	Mehnat harakatlari:
		1. Kontaktlarning nosoz yoki ishdan chiqqan qismlarini aniqlash va tayyorlash
		2. Lehimlash uchun yuzalarni tozalash va lehimlash jihozlarini sozlash
		3. Elektr kontaktlarini lehimlash yoki qayta tiklash ishlarini bajarish
		4. Lehimlangan joylarni sifat va xavfsizlik talablari asosida tekshirish
		Ko'nikmalar:
		Lehimlash asboblari (payo'k, fen, flux) va materiallaridan to'g'ri foydalanish
		Elektr kontaktlarini tiklash texnologiyasini amalda qo'llash
		Nozik elektron platalarda (SMD, chip) lehimlash
		Lehimlashda xavfsizlik me'yorlariga rioya qilish va natijani sinovdan o'tkazish

		Bilimlar:
		Elektr kontaktlarning turlari va ulanish usullari
		Lehimlash materiallari (qalay, qo'rg'oshinsiz lehim, flux) xususiyatlari
		IEC, DIN va boshqa xalqaro standartlar asosida kontaktlarni tiklash qoidalari
		Lehimlangan joylarning sifatini tekshirish usullari va nosozliklarni bartaraf etish metodlari
	D2.03.3 Jihzlarni yig'ish va ishga tushirish, sozlash	Mehnat harakatlari:
		Jihzlarni texnik hujjatlar va chizmalar asosida yig'ish
		Elektr va mexanik qismlarni to'g'ri ulash va mahkamlash
		Jihzlarni dastlabki ishga tushirish va sinovdan o'tkazish
		Jihz parametrlarini texnologik talablar asosida sozlash
		Ko'nikmalar:
		Texnik chizma va elektr sxemalar asosida yig'ish ko'nikmasi
		Montaj asbob-uskunalarini va o'lchov vositalaridan foydalanish
		Ishga tushirish oldi sinovlarini bajarish va nosozliklarni bartaraf etish
		Jihzlarni texnologik talab va standartlarga muvofiq sozlash
		Bilimlar:
		Jihzlarning konstruktiv tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Elektr va mexanik qismlarni ulash standartlari (IEC, DIN, OSHA)
		Ishga tushirish va sozlash reglamentlari hamda xavfsizlik qoidalari
		Jihz samaradorligini oshirish uchun sinov va sozlash metodlari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Jihzlardagi nosozliklarni aniqlab, ta'mirlash ishlarini mustaqil bajarish
		2. Ta'mirdan keyin jihzning xavfsiz va barqaror ishlashini ta'minlash uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olish
		3. Zarur ehtiyot qismlar va materiallarni tanlashda mustaqil qaror qabul qilish
		4. Jihzlarni sozlash va sinovdan o'tkazish jarayonida sifat va xavfsizlik talablariga rioya qilishni bajarish
D3.3 Xavfsizlik, sifat va hujjatlashtirishni ta'minlash	D3.01.3 Elektr himoya vositalaridan foydalanish (dielektrik qo'lqop,	Mehnat harakatlari:
		Ish boshlashdan oldin dielektrik qo'lqop, etik va izolyatsiyalangan asboblarni tekshirish
		Elektr montaj va ta'mirlash ishlarida individual himoya vositalaridan foydalanish

	izolyatsiyalangan asboblar)	Himoya vositalarini elektr kuchlanishiga mos holda tanlash va qo'llash Foydalanilgandan so'ng himoya vositalarini saqlash va ularning holatini nazorat qilish Ko'nikmalar: Elektr xavfsizligi bo'yicha individual himoya vositalaridan to'g'ri foydalanish Himoya vositalarini texnik talablar asosida sinovdan o'tkazish va baholash Elektr kuchlanishi darajasiga qarab izolyatsiyalangan vositalarni tanlash ko'nikmasi Bilimlar: Elektr xavfsizligi qoidalari va mehnat muhofazasi standartlari Dielektrik qo'lqop, etik, gilamcha va izolyatsiyalangan asboblarning ishlash prinsipi Himoya vositalarining xizmat muddati, sinov davriyligi va saqlash qoidalari
	D3.02.3 Ta'mirlash ishlaridan so'ng jihozning xavfsiz ishlashini tekshirish	Mehnat harakatlari: 1. Jihozning elektr ulanishlarini tekshirish va izolyatsiya holatini nazorat qilish 2. Mexanik qismlarning mustahkamligini va to'g'ri o'rnatilganligini ko'zdan kechirish 3. Jihozni sinov rejimida ishga tushirib, ish jarayonidagi xavfsizlik ko'rsatkichlarini kuzatish 4. Xavfsizlik talablari bo'yicha nazorat o'lchovlarini amalga oshirish Ko'nikmalar: Jihozning elektr ulanishlarini tekshirish va izolyatsiya holatini baholash Mexanik qismlarning mustahkamligini va to'g'ri o'rnatilganligini aniqlash Jihozni sinov rejimida ishga tushirib, xavfsizlik ko'rsatkichlarini kuzatish. Xavfsizlik talablari asosida nazorat o'lchovlarini amalga oshirish Bilimlar: Elektr xavfsizligi bo'yicha amaldagi me'yor va qoidalari Jihozlarning elektr va mexanik qismlari ishlash prinsiplari Sinov va diagnostika usullari, nazorat o'lchov qurilmalaridan foydalanish qoidalari Ta'mirdan chiqqan jihozlarni qabul qilish va xavfsizlik sertifikatlash tartiblari
	D3.03.3 Mijozlarga ekspluatatsiya	Mehnat harakatlari: 1. Jihozdan xavfsiz foydalanish qoidalarini mijozga tushunarli qilib tushuntirish

	qoidalari va energiya tejamkor foydalanish bo'yicha maslahat berish	2. Energiya tejamkor rejimlardan foydalanish usullarini amaliy misollar bilan ko'rsatib berish
		3. Mijozning savollariga javob berish va yuzaga kelgan muammolarga yechim taklif qilish
		4. Jihozning to'g'ri saqlanishi va ekspluatatsiya muddati uzayishi uchun tavsiyalar berish
		Ko'nikmalar:
		Jihozning ekspluatatsiya qo'llanmasidan foydalana olish
		Energiya tejamkor texnologiyalarni qo'llash bo'yicha mijozni o'qitish
		Oddiy tilda tushunarli maslahat bera olish va muloqot qila olish
		Jihozning samarali va xavfsiz ishlashini nazariy va amaliy jihatdan izohlab bera olish
		Bilimlar:
		Elektr maishiy jihozlarning ekspluatatsiya qoidalari va ishlab chiqaruvchi tavsiyalari
		Energiya samaradorligi va resurslarni tejash bo'yicha xalqaro amaliyotlar (AQSh, Germaniya, Koreya)
		Mijozlar bilan muloqot va xizmat ko'rsatish madaniyati asoslari
		Elektr xavfsizligi va iste'molchi huquqlari bo'yicha asosiy me'yorlar
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish joyida xavfsizlik qoidalariga rioya qilishni ta'minlab bajarish
		2. Amalga oshirilgan ishlarning sifat standartlariga muvofiqligini nazorat qilish
		3. Texnik xizmat va ta'mirlash jarayonlarini hujjatlashtirib, yozuvlarni aniq yuritishni bajarish
		4. Favqulodda holatlarda tezkor chora ko'rib, rahbariyatni xabardor qilishni mustaqil ravishda qilish
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Diagnostika asboblari: tester, multimetr, osiloskop, megometr 2. Ta'mirlash texnikalari: lehimlash apparati, elektr otvyortka, parmalagich, silliqلاغich 3. Xizmat asboblari: kalitlar, shtangensirkul, izolyatsiya vositalari

Kasbning nomi:	Texnik-mexanik (umumiy yo'nalish)
Mashg'ulot nomining kodi:	31151
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar:	Talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: 18 yoshga to'lgan bo'lishi; Erkak va ayol (yuk ko'tarish va uzoq yurish talab qilinadi); Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Jismoniy jihatdan sog'lom bo'lishi kerak, yurak-qon tomir kasalliklari, orqa-miya muammolari va nafas yo'llari kasalliklari bo'lmasligi lozim. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish. - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	-
Kasbning boshqa mumkin	xizmatchi

boʻlgan nomlari:			
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR boʻyicha malaka darajasi	Kasbning nomi	
	3	Elektr dastgohlari boʻyicha elektromontajchi	
	3	Texnologik elektr jihozlarni taʼmirlash boʻyicha elektrochilangar	
	3	Maishiy elektr jihozlarini taʼmirlovchi elektromexanik	
	5	Elektromexanik	
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
E1.5 Texnik jihozlar va mexanizmlarning ishlashini taʼminlash	E1.01.5 Jihozlarning texnik holatini kuzatish va baholashni bajarish	Oʻqitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozlarning ishlash jarayonini kuzatish va texnik koʻrsatkichlarini qayd etish	
		2. Tashqi koʻrik orqali jihoz detallari, uzellarining yeyilish va shikastlanish holatini aniqlash	
		3. Diagnostika asboblari yordamida texnik koʻrsatkichlarni oʻlchash va hujjatlashtirish	
		4. Kuzatuv natijalari asosida texnik holatga baho berish va kerakli choralarni belgilash	
		Koʻnikmalar:	
		Oʻlchov asboblari va diagnostika jihozlaridan toʻgʻri foydalanish	
		Texnik hujjatlar va koʻrsatkichlarni tahlil qilish orqali xulosalar chiqarish	
		Jihozlarda yuzaga kelgan nosozlik alomatlarini tezda aniqlash	
		Baholash natijalarini aniq va tushunarli shaklda rasmiylashtirish	
		Bilimlar:	
		Jihozlarning ishlash prinsipi va asosiy texnik xususiyatlari	
		Texnik diagnostika usullari va meʼyoriy koʻrsatkichlar	
	Xavfsizlik qoidalari va texnika xavfsizligi talablari		
	Texnik xizmat va taʼmirlash boʻyicha meʼyoriy-huquqiy hujjatlar		
	E1.02.5 Zarur sozlash va moslashtirish ishlarini amalga oshirish	Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozlarning texnik holatini tahlil qilib, sozlash zarur boʻlgan qismlarni aniqlash	
		2. Mexanik va elektr sozlash ishlarini belgilangan texnologiya boʻyicha bajarish	
		3. Moslashtirish jarayonida oʻlchov va nazorat asboblariidan foydalanish	
4. Sozlashdan keyin jihozning toʻgʻri ishlashini sinab koʻrish va natijani qayd etish			
Koʻnikmalar:			

		Jihozlarning texnologik talablarga muvofiq sozlash ishlarini bajarish Diagnostika va nazorat asboblari yordamida parametrlarni o'lchash Moslashtirish jarayonida texnika xavfsizligi qoidalariga rioya qilish Jihozlarning samaradorligini oshirish uchun optimal sozlash rejimini tanlash Bilimlar: Jihozlarning asosiy mexanik va elektr tizimlari ishlash prinsipi Sozlash va moslashtirish texnologiyasi, usullari hamda tartibi Xavfsizlik me'yorlari va sanitariya-gigiyena qoidalar Texnik hujjatlar, pasport va yo'riqnomalardan foydalanish tartibi
	E1.03.5 Jihozlardan xavfsiz foydalanish bo'yicha ko'rsatmalarni bajarish	Mehnat harakatlari: 1. Jihozlardan foydalanishdan oldin xavfsizlik talablarini tekshirish va ish joyini tayyorlash 2. Ish jarayonida xavfsizlik qoidalar va texnika xavfsizligi ko'rsatmalariga rioya qilish 3. Favqulodda vaziyat yuzaga kelganda jihozlarni to'xtatish va xavfsiz choralarni ko'rish 4. Ish yakunida jihozlarni o'chirish, tozalash va xavfsiz holatda topshirish Ko'nikmalar: Xavfsizlik vositalaridan (himoya kiyimi, qo'lqop, ko'zoynak va boshqalar) to'g'ri foydalanish Jihozlarda yuzaga keladigan xavf belgilarini aniqlash va ularga tezkor choralar ko'rish Xavfsizlik bo'yicha yo'riqnomalarga qat'iy amal qilish Favqulodda vaziyatlarda tezkor va to'g'ri qaror qabul qilish Bilimlar: Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha asosiy qoidalar Jihozlardan xavfsiz foydalanish tartibi va normativ hujjatlar Yong'in xavfsizligi va favqulodda vaziyatlarda harakatlanish tartibi Shaxsiy himoya vositalarining turlari va ularning qo'llash qoidalar
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Jihozlar va mexanizmlarning uzluksiz, samarali va xavfsiz ishlashini ta'minlash 2. Diagnostika va profilaktika xizmatlarini mustaqil bajarish 3. Murakkab nosozliklarda rahbar yoki yuqori malakali mutaxassisga murojaat qilish

		4. Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablariga rioya etish
E2.5 Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini olib borish	E2.01.5 Jihzlarni muntazam profilaktika ko'rigidan o'tkazishni amalga oshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Jihzlarni reja asosida profilaktika ko'rigidan o'tkazish ish rejasini tuzish va bajarish
		2. Jihzlarning ishlash jarayonini tekshirish va profilaktik diagnostika o'tkazish
		3. Ko'rik davomida aniqlangan nosozliklarni hujjatlashtirish va zarur chora-tadbirlarni belgilash
		4. Profilaktika natijalarini qayd qilish va jihzlarni keyingi ishlashga tayyor holatga keltirish
		Ko'nikmalar:
		Profilaktika tekshiruvini tartibli va bosqichma-bosqich amalga oshirish
		Diagnostika va o'lchov asboblari samarali foydalanish
		Jihzlarda aniqlangan muammolarni vaqtida bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar berish
		Hujjatlarni to'g'ri yuritish va texnik xizmat ko'rsatish tarixini shakllantirish
		Bilimlar:
		Jihzlarning ishlash prinsipi va asosiy qismlarining texnik talablari
		Profilaktika ko'rigi o'tkazish tartibi va davriyligi
		Texnika xavfsizligi, mehnat muhofazasi va sanitariya-gigiyena qoidalari
		Texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha normativ hujjatlar va ishlab chiqaruvchi ko'rsatmalari
	E2.02.5 Nosozliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish ishlarini bajarish	Mehnat harakatlari:
		1. Jihzlarning ishlash jarayonini kuzatib, nosozlik belgilari va sabablarini aniqlash
		2. Diagnostika va sinov asboblari yordamida nosozlik joyini tekshirish
		3. Aniqlangan nosozlikni bartaraf etish uchun zarur ta'mirlash va sozlash ishlarini bajarish
		4. Ta'mirlashdan keyin jihozning normal ishlashini sinovdan o'tkazish va natijani qayd qilish
		Ko'nikmalar:
		Jihzlarning turli nosozlik turlarini aniqlash va to'g'ri tashxis qo'yish
		Diagnostika asboblari va maxsus jihozlardan samarali foydalanish
		Nosozlikni bartaraf etishda texnologik talab va xavfsizlik qoidalariga rioya qilish
		Ta'mirdan keyin jihozning texnik ko'rsatkichlarini tekshirib, ishlashini baholash
		Bilimlar:
		Jihzlarda uchraydigan asosiy nosozlik turlari va ularning sabablari

		Diagnostika va ta'mirlash texnologiyalari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi talablari
		Texnik hujjatlar, pasport va ishlab chiqaruvchi ko'rsatmalaridan foydalanish tartibi
	E2.03.5 Ehtiyot qismlar va materiallarni almashtirishni qilish	Mehnat harakatlari:
		1. Jihozdagi ishdan chiqqan yoki yeyilgan ehtiyot qismlarni aniqlash
		2. Zarur ehtiyot qismlar va materiallarni texnik hujjatlar asosida tanlash
		3. Eskirgan qismlarni demontaj qilish va yangilarini o'rnatish
		4. Almashtirishdan keyin jihozning ishlashini sinovdan o'tkazish va qayd qilish
		Ko'nikmalar:
		Jihozlarda ehtiyot qismlarni to'g'ri aniqlash va mosini tanlash
		Demontaj va montaj ishlarini texnologik ketma-ketlikda bajarish
		Almashtirish jarayonida asbob-uskunalaridan xavfsiz va samarali foydalanish
		Jihozning texnik hujjatlariga muvofiq sifatli almashtirish ishlarini rasmiylashtirish
		Bilimlar:
		Jihozlarning ehtiyot qismlari va materiallarining turlari, ularning xususiyatlari
		Ehtiyot qismlarni almashtirish tartibi va texnologiyasi
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
		Texnik hujjatlar va ishlab chiqaruvchi ko'rsatmalaridan foydalanish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Jihozlarni ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini belgilangan texnologik talablar va xavfsizlik qoidalariga muvofiq mustaqil bajarish
		2. Ta'mirlash jarayonida yuzaga kelgan muammolarni mustaqil hal qilish, zarur hollarda rahbar yoki mutaxassisga murojaat qilish
		3. Jihozlarning texnik holati va xizmat ko'rsatish sifatiga nisbatan javobgarlikni o'z zimmasiga olish
		4. Ehtiyot qismlar, materiallar va asbob-uskunalaridan oqilona foydalanish
		5. Xizmat ko'rsatish va ta'mirlash natijalari bo'yicha hujjatlarni mustaqil yuritish va rahbariyat/mijozga axborot berish
E3.5 Ish jarayonini nazorat qilish va hujjatlashtirish	E3.01.5 Jihozlar bo'yicha texnik ko'rsatkichlarni qayd etishni bajarish	Mehnat harakatlari
		1. Jihozlarning texnik ko'rsatkichlarini o'lchash va kuzatish
		2. O'lchov natijalarini belgilangan shakl va jadvallarga qayd qilish
		3. Texnik parametrlarni me'yoriy hujjatlar bilan

		taqqoslash
		4. Olingan natijalarni tahlil qilish va rahbariyat/mutaxassisga yetkazish
		Ko'nikmalar:
		Diagnostika va o'lchov asboblariidan to'g'ri va samarali foydalanish
		O'lchov natijalarini aniq qayd qilish va hujjatlashtirish
		Texnik ko'rsatkichlarni me'yoriy qiymatlar bilan solishtirish
		Kuzatuv natijalariga ko'ra jihoz holatini baholash
		Bilimlar:
		Jihozlarning asosiy texnik ko'rsatkichlari va me'yoriy qiymatlari
		O'lchov asboblariining tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Texnik hujjatlar (pasport, yo'riqnoma, texnik ko'rsatma)dan foydalanish qoidalari
		Ish jarayonida xavfsizlik talablari va mehnat muhofazasi qoidalari
	E3.02.5 Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirishni qilish	Mehnat harakatlari
		1. Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish jarayonida bajarilgan ishlar haqida ma'lumotlarni yig'ish
		2. Normativ hujjatlar va belgilangan shakllar asosida zarur yozuvlarni tayyorlash
		3. Ehtiyot qismlar, sarflangan materiallar va vaqt ko'rsatkichlarini hujjatlashtirish
		4. Rasmiylashtirilgan hujjatlarni rahbariyat yoki tegishli bo'limga topshirish
		Ko'nikmalar:
		Texnik hujjatlarni to'g'ri va aniq shaklda rasmiylashtirish
		Ish natijalarini hujjatlar orqali ifodalash va qayd qilish
		Elektron va qog'oz shakldagi hujjatlar bilan ishlash
		Texnik xizmat ko'rsatish tarixini yuritish va tizimlashtirish
		Bilimlar:
		Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish bo'yicha hujjatlar turlari va ularni yuritish tartibi
		Normativ hujjatlar va ishlab chiqaruvchi ko'rsatmalarining talablari
		Hisob-kitob va qayd qilishda qo'llaniladigan asosiy atamalar va belgilar
		Hujjatlarni yuritishda axborot xavfsizligi va rasmiylashtirish qoidalari
	E3.03.5 Xavfsizlik qoidalari va me'yorlarga rioya etilishini nazorat qilish	Mehnat harakatlari
		1. Ish joyida xavfsizlik qoidalari va me'yoriy talablarning bajarilishini kuzatish
		2. Jihozlar va mexanizmlardan foydalanishda xavfsizlik choralarini tekshirish
		3. Aniqlangan qoidabuzarliklar bo'yicha choralar ko'rish va rahbariyatga xabar berish

		4. Xavfsizlik bo'yicha yo'riqnomalarni muntazam tushuntirish va eslatib turish
		Ko'nikmalar:
		Xavfsizlik talablarini nazorat qilish va amalda qo'llash.
		Favqulodda holatlarda tezkor va to'g'ri choralar ko'rish
		Mehnat muhofazasi qoidalarini buzilish holatlarini aniqlash va hujjatlashtirish
		Xodimlarga xavfsizlik choralari tushuntirish va targ'ib qilish
		Bilimlar:
		Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha amaldagi me'yoriy hujjatlar
		Ishlab chiqarish sanitariyasi va yong'in xavfsizligi qoidalarini
		Favqulodda vaziyatlarda harakatlanish tartibi va evakuatsiya qoidalarini
		Xodimlarni xavfsizlik bo'yicha qo'riqlash tartibi va metodikasi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Bajarilayotgan ishlar sifatini nazorat qilish, texnik reglament va me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini ta'minlash
		2. Texnik xizmat va ta'mirlash jarayonlari bo'yicha hujjatlarni mustaqil yuritish, to'g'ri rasmiylashtirish
		3. Xavfsizlik talablariga rioya etilishini kuzatish va aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etishda tashabbuskorlik ko'rsatish
		4. O'z faoliyati uchun shaxsiy javobgarlikni his etish, mustaqil qaror qabul qilish hamda rahbariyatga axborot berib borish
		5. Bajarilayotgan ishlar sifatini nazorat qilish, texnik reglament va me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini ta'minlash
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Multimetr, tester, osiloskop 2. Izolyatsiya qarshiligi o'lchagich (megometr) 3. Elektr tarmoqlarini tekshirish asboblari 4. Vibratsiya va shovqin o'lchagichlar 5. Termometr, termo-gigrometr 6. Lehimlash va payvandlash apparatlari 7. Elektr va pnevmatik asboblari (burav, parmalagich, silliqdagich) 8. Mexanik sozlash asboblari (kalitlar, otvyortka, shtangensirkul) 9. Moylash va servis uskunalari

Kasbning nomi:	Elektromexanik
Mashg'ulot nomining kodi:	31151
TMR bo'yicha malaka darajasi:	5
Malakani baholashga qo'yiladigan talablar:	Malakani baholash tavsiya etiladi
Ish staji (amaliy tajriba)ga qo'yilgan talablar:	Talab etilmaydi
Layoqatiga va shaxsiy kompetensiyalarga qo'yilgan talablar:	Maxsus ruxsatlar: 18 yoshga to'lgan bo'lishi; Ishga kirishda dastlabki tibbiy ko'rikdan o'tgan bo'lishi; Jismoniy jihatdan sog'lom bo'lishi kerak, yurak-qon tomir kasalliklari, orqa-miya muammolari va nafas yo'llari kasalliklari bo'lmasligi lozim. Ishga munosabat va xulq-atvor: - Kasbiy faoliyat doirasida vujudga keladigan turli masalalar yechimini topish usullarini tanlay olish; - Rahbar tomonidan belgilangan maqsadga erishish uchun jamoada ishlay olish; - O'zining kasbiy malakasini va shaxsiy kamolotini takomillashtirib borish; - Jamoada va ma'lum vazifani bajarishga yo'naltirilgan guruhda ishlash, hamkasblar, rahbarlar va mijozlar bilan samimiy, xushmuomala hamda samarali muloqot qilish; - Ta'lim olgan tilida fikrini og'zaki va yozma ravishda ravon bayon qilish; - Umuminsoniy fazilatlarga ega bo'lish, o'z millatini va Vatanini sevis, u bilan faxrlanish, milliy urf-odatlar, qadriyatlarni hurmat qilish; - Professional vazifalarni samarali bajarish uchun zarur bo'ladigan ma'lumotlarni qidirish; - Kasbiy faoliyatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash; - Kasbga doir hujjatlar bilan ishlash; - Kasbiy faoliyatda xavfsizlik texnikasi va mehnat muhofazasi qoidalariga amal qilish Ko'nikmalariga ega bo'lish. - Sanoat va nosanoat tashkilotlarda vujudga keladigan chiqindilarni atrof-muhitga zarar yetkazmaslik choralarini ko'rish va utilizatsiya qilish; - Sohaga oid ekologik madaniyatga rioya qilgan holda faoliyat olib borish.
Ta'lim darajasiga qo'yilgan talablar:	o'rta maxsus professional ta'lim
Norasmiy va informal ta'lim bilan bog'liqligi:	boshlang'ich professional ta'lim yoki o'rta professional ta'lim norasmiy (informal) ta'lim yoki amaliy tajriba
Kasbiy standartlar reyestrda mavjudligi:	-
Kasbning boshqa mumkin	xizmatchi

boʻlgan nomlari:			
Boshqa kasblar bilan aloqadorligi:	TMR boʻyicha malaka darajasi	Kasbning nomi	
	3	Elektr dastgohlari boʻyicha elektromontajchi	
	3	Texnologik elektr jihozlarni taʼmirlash boʻyicha elektrochilangar	
	3	Maishiy elektr jihozlarini taʼmirlovchi elektromexanik	
	3	Texnik-mexanik (umumiy yoʻnalish)	
Mehnat funksiyalarining tavsifi			
Kodi va nomi	Mehnat vazifalari		
F1.5 Elektromexanik uskunalarga texnik xizmat koʻrsatish va taʼmirlash	F1.01.5 Uskunalarda yuzaga kelgan nosozliklarni aniqlash va bartaraf etish	Oʻqitish natijalari	
		Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozlarni vizual koʻzdan kechirish va dastlabki diagnostika oʻtkazish.	
		2. Elektr oʻlchov asboblari yordamida nosozlik sababini aniqlash	
		3. Nosoz qismlarni ajratib olish va taʼmirlash yoki almashtirish	
		4. Jihozni qayta yigʻish va sinovdan oʻtkazib, normal ishlashini tekshirish	
		Koʻnikmalar:	
		Multimetr, megometr va boshqa diagnostika asboblariidan foydalana olish	
		Nosoz qismlarni aniqlab, ularni sifatli almashtirish yoki taʼmirlash	
		Elektr jihozlarni toʻgʻri yigʻish va sozlash	
		Taʼmirdan keyin uskunani sinovdan oʻtkazish va ishlash samaradorligini baholash	
		Bilimlar:	
		Elektr va elektron sxemalar tuzilishi va ishlash prinsiplari	
		Diagnostika usullari va oʻlchov asboblariidan foydalanish qoidalari	
	Elektr xavfsizligi va mehnat muhofazasi normalari		
	Taʼmirlash texnologiyasi va ehtiyot qismlardan foydalanish tartibi		
	F1.02.5 Ehtiyot qismlarni almashtirish va sozlash ishlarini bajarish	Mehnat harakatlari:	
		1. Jihozdagi nosoz yoki eskirgan qismlarni aniqlash va ajratib olish	
		2. Mos ehtiyot qismlarni tanlash va texnik hujjatlarga muvofiq tayyorlash	
		3. Yangi qismlarni oʻrnatish, biriktirish va sozlash ishlarini bajarish	
4. Jihozni sinovdan oʻtkazib, sozlash sifatini tekshirish va yakuniy nazorat qilish			
Koʻnikmalar:			
Eskirgan yoki nosoz qismlarni ajratib olish va ulardan			

		foydalanishni to'xtata olish Yangi ehtiyot qismlarni to'g'ri o'rnatish va mahkamlash Jihozlarni sozlash va kalibrlash ishlarini sifatli bajarish Jihozni ishga tushirib, sozlash natijalarini nazorat qilish Bilimlar: Jihozlarning asosiy ehtiyot qismlari va ularning vazifalari Ehtiyot qismlarni tanlash va almashtirish bo'yicha texnik me'yorlar Sozlash va kalibrlash usullari Elektr xavfsizligi va texnika xavfsizligi qoidalari
	F1.03.5 Uskunaning ish qobiliyatini sinovdan o'tkazish va qayd etish	Mehnat harakatlari: 1. Jihozni texnik hujjatlar asosida ishga tayyorlash va xavfsizlik choralarini ko'rish 2. Sinov rejimida ishga tushirish va texnik ko'rsatkichlarni kuzatish 3. O'lchov asboblari yordamida jihozning asosiy parametrlarini qayd etish 4. Sinov natijalarini hujjatlashtirish va belgilangan me'yorlarga solishtirish Ko'nikmalar: Jihozlarni sinovdan o'tkazishga to'g'ri tayyorlash Sinov vaqtida parametrlarni aniqlik bilan o'lchash va qayd etish Jihozning ish qobiliyatini normativlarga muvofiqligini baholash Natijalarni hujjatlashtirish va hisobot tayyorlash Bilimlar: Jihozlarning texnik ko'rsatkichlari va ishlash me'yorlari Sinov o'tkazish usullari va ketma-ketligi O'lchov asboblari va ularning qo'llanish qoidalari Texnik hujjatlarni yuritish va qayd etish tartibi
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Elektromexanik uskunalarning nosozliksiz ishlashini ta'minlash uchun texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini mustaqil bajarish 2. Xizmat ko'rsatish jarayonida texnika xavfsizligi va me'yoriy hujjatlarga rioya etish uchun javobgar bo'lish 3. Uskunalar to'g'ri ekspluatatsiya qilinishini nazorat qilish va aniqlangan kamchiliklarni o'z vaqtida bartaraf etish 4. O'z faoliyati natijalari uchun rahbariyat va iste'molchilar oldida javobgarlikni o'z zimmasiga olish
F2.5 Ish jarayonini tashkil etish va muvofiqlashtirish	F2.01.5 Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini reja-jadval asosida tashkil etish	Mehnat harakatlari: Jihozlar bo'yicha texnik xizmat va ta'mirlash ehtiyojini aniqlash Ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini muddatlar asosida rejalashtirish Zarur ehtiyot qismlar va materiallarni belgilash, tayyorlash

		Reja-jadval asosida ishlarni amalga oshirishni nazorat qilish
		Ko'nikmalar: Jihozlarining texnik xizmat rejasini tuzish va hujjatlashtirish Reja-jadval asosida ishlarni to'g'ri tashkil etish Zarur ehtiyot qismlar va materiallarni oldindan aniqlash va ta'minlash Rejalashtirilgan ishlarning bajarilishini nazorat qilish va baholash Bilimlar: Jihozlarining texnik xizmat ko'rsatish davriyligi va reglamentlari Ta'mirlash ishlarini rejalashtirish usullari Mehnat unumdorligini oshirish va vaqtni tejash tamoyillari Ishni tashkil qilishda xavfsizlik va sifat talablari
	F2.02.5 Brigada yoki guruh a'zolari faoliyatini muvofiqlashtirish	Mehnat harakatlari: 1. Brigada yoki guruh a'zolariga vazifalarni aniq taqsimlash 2. Ish jarayonida vazifalarning bajarilishini nazorat qilish 3. Zarur hollarda yordam ko'rsatish va muammolarni hal etish 4. Ish yakunida natijalarni umumlashtirib, rahbariyatga hisobot berish Ko'nikmalar: Brigada yoki guruh a'zolari o'rtasida vazifalarni oqilona taqsimlash Jamoaviy ishlashni muvofiqlashtirish va nazorat qilish Ish jarayonida muammolarni tezkor hal qilish Rahbarlik va mas'uliyatni o'z zimmasiga olish Bilimlar: Jamoada ishni tashkil etish va boshqarish asoslari Mehnat intizomi va xavfsizlik qoidalari Ishlab chiqarish jarayonlarining texnologik ketma-ketligi Samarali muloqot va muvofiqlashtirish usullari
	F2.03.5 Ish jarayonida zarur hujjatlarni yuritish va hisobot tayyorlash	Mehnat harakatlari: Amalga oshirilgan ta'mirlash va xizmat ko'rsatish ishlarini qayd etish Texnik xizmat va ta'mirlash bo'yicha maxsus jurnallarni to'ldirish Ish davomida sarflangan ehtiyot qismlar va materiallar hisobini yuritish 4. Yakuniy natijalar asosida rahbariyatga yozma yoki elektron hisobot tayyorlash Ko'nikmalar: Texnik xizmat va ta'mirlash ishlarini to'g'ri hujjatlashtirish Jurnal va blankalarni belgilangan tartibda to'ldirish

		Materiallar va ehtiyot qismlar hisobini yuritish
		Yakuniy hisobotni tayyorlash va rahbariyatga taqdim etish
		Bilimlar:
		Texnik hujjatlarni yuritish qoidalari va standartlari
		Ish hisobotlarini tuzish tartibi va mazmuni
		Axborot texnologiyalaridan foydalanish asoslari (Excel, maxsus dasturlar)
		Hujjatlarda rasmiy yozuv va terminologiyaga qo'yiladigan talablar
F3.5 Sifat va samaradorlikni nazorat qilish	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Ish jarayonini reja-jadval asosida mustaqil tashkil etish va nazorat qilish
		2. Brigada yoki guruh a'zolari faoliyatini muvofiqlashtirishda mas'uliyatni o'z zimmasiga olish
		3. Vazifalarning sifatli va o'z vaqtida bajarilishi uchun javob berish
		4. Texnika xavfsizligi va mehnat intizomiga rioya etilishini ta'minlash
	F3.01.5 Amalga oshirilgan texnik ishlarning belgilangan me'yorlarga muvofiqligini tekshirish	Mehnat harakatlari:
		1. Bajarilgan ta'mirlash va sozlash ishlarini texnik reglament va me'yoriy hujjatlar asosida solishtirib tekshirish
		2. Asbob-uskunalar yordamida sinov natijalarini qayd etish va normativ ko'rsatkichlar bilan taqqoslash
		3. Aniqlangan kamchilik va nomuvofiqliklarni hujjatlashtirish va bartaraf etish choralarini belgilash
		4. Yakuniy sifat nazoratini o'tkazib, mehnat xavfsizligi hamda texnika xavfsizligi talablariga rioya etilganligini tasdiqlash
		Ko'nikmalar:
		Sinov-o'lchash asboblari va nazorat vositalaridan foydalanish
		Texnik ish natijalarini normativ ko'rsatkichlar bilan taqqoslash
		Nomuvofiqliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha amaliy choralar belgilash
		Hisobot hujjatlari va nazorat jurnallarini to'g'ri yuritish
		Bilimlar:
		Davlat standartlari va texnik reglamentlarning asosiy talablari
		Sifat nazorati usullari va me'yoriy ko'rsatkichlar
		Sinov va o'lchash asboblarning tuzilishi va ishlash prinsiplari
		Texnika xavfsizligi va mehnat muhofazasi qoidalari
	F3.02.5 Energiya va materiallardan samarali	Mehnat harakatlari:
		1. Energiya iste'moli va material sarfini kuzatish
		2. Resurslardan foydalanish bo'yicha ko'rsatkichlarni o'lchash va tahlil qilish

	foydalanilishini nazorat qilish	3. Normativdan ortiqcha sarf holatlarini aniqlash 4. Resurslardan tejamkor foydalanish choralarini qo'llash Ko'nikmalar: Energiya va materiallar sarfi ko'rsatkichlarini o'lchash va qayd etish Iqtisodiy va texnik tahlil qilish Tejamkor texnologiyalarni qo'llash va resurslarni optimallashtirish Sarf bo'yicha hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish Bilimlar: Energiya tejamkorligi va resurslardan oqilona foydalanish prinsiplari Elektr va issiqlik energiyasini hisoblash usullari Material sarfi normativlari va hisoblash qoidolari Atrof-muhitni muhofaza qilish talablari
	F3.03.5 Kamchiliklarni tahlil qilish va ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish	Mehnat harakatlari: 1. Aniqlangan nosozlik va kamchiliklarni tizimli ravishda yig'ish va qayd etish 2. Kamchiliklarning kelib chiqish sabablarini texnik va tashkiliy jihatdan tahlil qilish 3. Bartaraf etish yo'llari va texnologik choralarni ishlab chiqish 4. Takliflarni rahbariyat va mutaxassislarga taqdim etish Ko'nikmalar: Kamchiliklarni hujjatlashtirish va qayd etish Texnik va iqtisodiy tahlil o'tkazish Amaliy bartaraf etish chora-tadbirlarini ishlab chiqish Takliflarni asoslash va hisobot shaklida taqdim etish Bilimlar: Kamchiliklarni aniqlash va tahlil qilish metodlari Texnologik jarayonlarda uchraydigan tipik nosozliklar sabablari Muammolarni bartaraf etishda qo'llaniladigan texnik va tashkiliy choralari Ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqish prinsiplari
	Mas'uliyat va mustaqillik:	1. Texnik xizmat va ta'mirlash jarayonlarida sifat va samaradorlikni mustaqil nazorat qilish 2. Aniqlangan kamchiliklarni o'z vaqtida hujjatlashtirish va bartaraf etish choralarini taklif qilish 3. O'z faoliyati uchun rahbariyat oldida javobgarlikni o'z zimmasiga olish 4. Ish jarayonida xavfsizlik, me'yoriy hujjatlar va texnik talablarga rioya etilishini ta'minlash
Texnik va/yoki texnologik talab		1. Diagnostika va nazorat uskunalari 2. Ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish asboblari 3. Elektr-mexanik tizimlarni sozlash va sinovdan o'tkazish jihozlari

LOYALTY

V. Kasbiy standartning texnik ma'lumotlari

5.1. Kasbiy standartni ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot (korxona)lar to'g'risida ma'lumot

№	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	F.I.O
1.	"O'zeltexsanoat" uyushmasi boshqaruv raisi o'rinbosari	A.Yu.Boyev
2.	"O'zeltexsanoat" uyushmasi boshqaruv raisi maslahatchisi	N.E.Tolipov
3.	"O'zeltexsanoat" uyushmasi boshqarma boshlig'i	M.M.Mirixakov
4.	"O'zeltexsanoat" uyushmasi bo'lim boshlig'i	S.Ulashov
5.	"Texnopark" MCHJ texnolog	M.Abidov
6.	"ProCab" MCHJ texnolog	A.Xaydarov